

NYHETENE

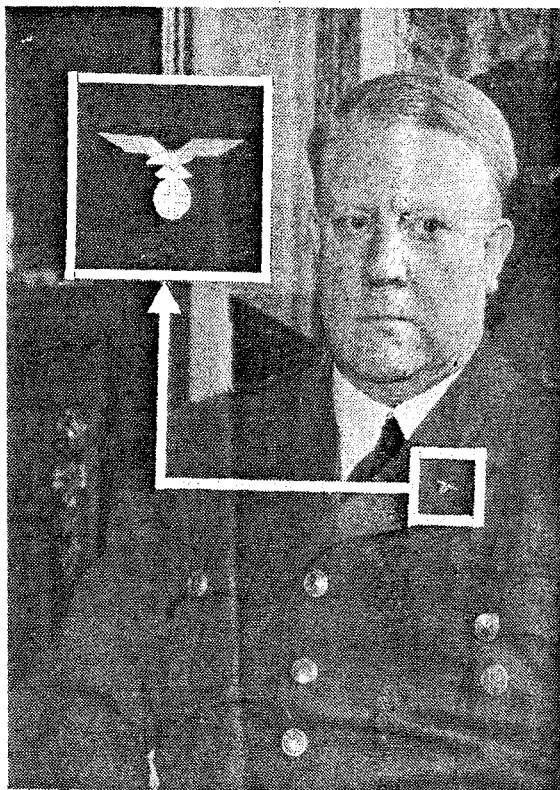
ver
-funn

første blir det ikke gitt direkte svar på om det er solgt andre gjenstander, og det gis heller ingen forklaring på at de to gjenstandene ble omsatt i 1979. Som advokat burde det vært en selvfølge at Odd Syse undersøkte hvem som hadde retten til de verdiene som lå i gjenstandene han kom over. Dette gjelder selvfølgelig uansett hvor store verdier det her dreier seg om, understreker Thrana.

Han har tidligere varslet at han vil vurdere å reise erstatningskrav overfor Syse. — Det er i aller høyeste grad aktuelt fremdeles, sier Thrana. — Som bestyrer for Maria Quislings dødsbo er jeg i første rekke interessert i å få bragt den omsatte 7. sansen tilbake til boet, slik at den kan overlates Universitetsbiblioteket, i tråd med ønsket i Maria Quislings testament. Dersom det ikke lykkes å skaffe selve 7. sansen, vil jeg gjøre alt for å få kontakt med den som har kjøpt den, slik at Universitetsbiblioteket kan få en kopi, sier Thrana.

I brevet fra Odd Syse fremgår det at han i alle år har antatt at Maria Quisling har fått alle de dokumenter og verdier som hun har hatt krav på, herunder også sin manns private papirer. Da Syse kom over den omtalte 7. sansen i sin svingerfars hvelv, antok han at denne tilhørte Sverdrup-Thygeson.

I redegjørelsen fra Syse fremgår det også at han i 1979 overlot både diplomatpass og almannakk til lederen av J.W. Cappelen Antikvariat i Oslo, Paul

Vidkun Quisling, med hirdmerket på sitt venstre jakkeslag. Igår dukket merket opp fra et hvelv i lokalene til det advokatkontoret som bestyrte Quislings bo etter krigen.

Bottin. I redegjørelsen heter det at det ikke ble foretatt noe regulert salg, da gjenstanden ble byttet med bøker. Syse mener det var to førsteutgaver av Knut Hamsun han fikk i bytte.

Advokat Odd Syse er en ivrig boksamler. Sammen med blant andre Cappelen Paul Bottin er han et av de 33 medlemmene i den meget eksklusive Bibliofil-

klubben. Klubbens medlemstall er til enhver tid begrenset til disse 33, slik det er fastslått i klubbens paragraf 2. Klubbens formål er i første rekke å være et bindeledd mellom norske bokvenner, men den skal også ivareta medlemmenes interesser, for eksempel ved å skaffe kjøpe- og bytteforbindelser.

X) det var i utgangspunktet av Olsen & Bjørnson

- Ikke solgt mer

Maria Quislings bobestyrer:

- Gaver til Thygeson var helt utelukket

— Jeg ser det som helt utelukket at Vidkun Quislings bobestyrer, Sverdrup-Thygeson, skulle ha fått noe som helst i gave fra Maria Quisling. Forholdet mellom de to var så dårlig at det er utenkelig at han skulle be henne om noe, for ikke å snakke om at hun skulle gi noe til ham. Det er advokat Finn Thrana, bestyrer for Maria Quislings dødsbo, som sier dette til Aftenposten.

— Jeg kjenner til at hun i tre år rett og slett nektet å snakke

med advokat Sverdrup-Thygeson, forteller Thrana. — De to var meget på kant med hverandre.

Vi må huske at det aldri ble reist noen rettsak mot Maria Quisling etter krigen. Erstatningsdirektoratet avgjorde at det var Maria som skulle få alt fra Vidkun Quislings bo, i og med at de to hadde sameie i ekteskapet. Maria Quisling skal gjentatte ganger ha etterlyst papirer som hadde tilhørt hennes mann, men jeg har forstått det slik at hun til tross for sine purringer aldri fikk noen oversikt over hvilke verdier og dokumenter som befant seg hos Sverdrup-Thygeson.

Advokat Thrana vil mandag

ha et møte med Regjeringsadvokaten for å drøfte hva som nå bør gjøres etter at det er avdekket at en rekke eiendeler som etter alt å dømme burde ha vært overført til Maria Quisling, er blitt liggende på kontoret til Sverdrup-Thygeson. Et av de sentrale spørsmålene Thrana vil drøfte med Regjeringsadvokaten er om det nå bør iverksettes politietterforskning for å komme til bunns i hvordan dette advokatkontoret har forvaltet eiendelene som tilhørte Quislings bo.

— Jeg er ikke interessert i å fortsette noen brevveksling om disse forholdene med advokat Syse, sier Thrana.

NS-dokumenter
til Riksarkivet

Partiarkivet til Nasjonal Samling fra 1936 til 1938 vil mandag bli overført til Riksarkivet i Oslo. Det savnede arkivet dukket opp tidligere i denne uken etter at lensmannsbetjent Thor Engebretsen i Våler hadde fortalt Dagbladet om sin samling av NS-dokumenter. Engebretsen har foreløpig ikke villet fortelle hvordan han har fått tak i papirene, men na-

ble utarbeidet på dette tidspunkt skal hele arkivet ha vært i politiets besittelse like etter krigen.

Da arkivet skulle overføres til Riksarkivet i 1980, hadde det ligget lagret i kjelleren på folkebiblioteket på Hamar. Men da oppdaget man at dokumentene fra perioden 1936-38 manglet. Det er denne savnede delen av NS-arkivet som mandag vil bli gjenforenet med resten av partiarkivet i Oslo.

Det eneste lensmannsbetjent Engebretsen har opplyst om sine dokumenter, er at de stam-

Norge
ikke til
Nica-
ragua

GUNNAR SELGÅRD

Den norske regjering har

106125

bedrer økonomi

På spørsmål om ikke liste-forbund vil vanskeliggjøre Høyres muligheter til å profilere seg selv i valgkampen, svarte Erling Norvik benektende. Han understreket at Høyre går til valg på et eget program og for å fremme partiets langsiktige mål. Han fremholdt at et samarbeide mellom de borgerlige partier er nødvendig så lenge Høyre ikke har 50 prosent av stemmene. Han la til at også koalisjonspartiene har en selvfølgelig både rett og plikt til å fremme sitt eget program i valgkampen.

Skattekommissjonens innstilling ble tatt opp av flere av spørserne. På bakgrunn av dette og en rekke henvendelser som er kommet til Høyres kontor, fant Erling Norvik grunn til å minne om følgende: Skattekommissjonen er ikke representativ for Regjeringens syn. Skattekommissjonens innstilling står for kommisjonens egen regning. Norvik understreket at skattekommissjonens innstilling vil bli gjenstand for en grundig behandling i Høyres organisasjon, men at man allerede har gjort det helt klart at den skning kommisjonen legger opp til i bollegskatten ikke er akseptabel for Høyre. Norvik hilste med glede at kommisjonen går inn for en senket progresjonsskatt.

— Jeg har ikke solgt annet enn det omtalte diplomatpasset og 7. sansen fra 1940, sier advokat Odd Syse i en kommentar til Aftenposten. Det er advokat Finn Thrana, bestyrer for Maria-Quislings dødsbo, som har spurt Syse om det er solgt flere gjenstander fra advokatkontoret. Thrana mener at han ikke får svar på sitt spørsmål i den skrittige redegjørelsen han mottok fra Syse igår.

— Jeg har gitt bort fire-fem utfylte Nansen-pass og et tilsvarende antall utfylte NS-

medle. Ort som jeg kor. er på loftet, opplyser Odd Syse. — Men det er ikke snakk om at det er solgt andre gjenstander.

Syse forteller at han for tre dager siden fikk vite at det var funnet nye gjenstander som har tilhørt Quisling i et hvelv i advokatkontorets lokaler. — Disse tingene burde etter mitt skjønn vært overlevert til fru Maria Quisling, sier han. — Dette dreier seg om gjenstander som det ville vært naturlig at hun hadde fått, dersom hun var interessert i dem.

Quislings booppgjør:

Sakspapirene er borte!

Mappen med sakspapirene fra booppgjøret etter Vidkun Quisling er forsvunnet fra kontoret til bobestyreren, avdøde høyesterettsadvokat Harald Sverdrup-Thygeson. — Jeg synes det er litt merkelig at Quisling-mappen er borte, så lenge andre bomapper finnes der, sier høyesterettsadvokat Arne Fliflet ved Regjeringsadvokatens kontor. Riksarkivet har på sin side ikke funnet noen papierer som sier at det i etterkrigsårene ble rettet en forespørsel til Riksarkivet fra bobestyreren om hvorvidt Riks-

arkivet ville overta Quisling-dokumenter eller brev.

Det er Sverdrup-Thygesons svigersønn, advokat Odd Syse, som idag bestyrer kontoret. Arne Fliflet lette fredag igjennom tre skap på loftet til advokatkontoret i Nedre Slottsgate 3, men fant ikke arkivmappene.

Tidligere i uken gjennomgikk Fliflet og representanter for Riksarkivet og Universitetsbiblioteket deler av gården. — Vi kom da bl.a. over disse tre skapene — som var låst. Man fant ikke nøklene til dem, men vi skulle få beskjed straks de ble funnet. Det skjedde idag, sier Fliflet.

— I skapene lette jeg etter de mappene som inneholder gjen-

litiet på Hamar forsøker nå å klarlegge hvordan denne delen av NS-arkivet er kommet på avveie.

Hele NS-arkivet fra partistiftelsen i 1933 til krigsutbruddet i 1940 ble etter en forordning i 1942 samlet i et sentralt arkiv i Oslo. Utpå våren 1945 skal partiledelsen ha fryktet at det ville komme til kraftige krigshandlinger i Oslo, og besluttet derfor å frakte partiarkivet til Hamar. Der ble det beslaglagt av politiet etter at tyskerne hadde kapitulert, og ifølge en oversikt som

høy stilling under krigen.

Da representanter for Statsarkivet på Hamar sammen med folk fra Hamar politikammer tidligere i uken hentet NS-samlingen hjemme hos Engebretsen, tok de også med seg et fylkesarkiv fra Nasjonal Samling i Hedmark og Oppland. Statsarkivar Per Øyvind Sandberg opplyser at disse dokumentene ennå ikke er gjennomgått ved Statsarkivet. Men han opplyser at de vil bli værende i arkivet på Hamar som lokale dokumenter og ikke bli overført til Riksarkivet i Oslo.

partier av brev som gikk ut fra advokatfirmaet i forbindelse med behandlingen av Vidkun Quislings bo. Nå er det lite trolig at de kan bli funnet, noe som vanskeliggjør arbeidet med å fastslå hvem som eier papirene som John Hveem fjernet fra kjelleren i Nedre Slottsgate 3, sier Fliflet.

— Vi har imidlertid Erstatningsdirektoratets papirer og papirer fra skifteretten. Vi kommer nå til å gjennomgå disse meget nøye for å undersøke hvor Quisling-dokumentene stammer fra, sier Fliflet.

— Vi har ikke funnet noe brev eller noen notater som sier at det i etterkrigsårene ble rettet en forespørsel til Riksarkivet fra Quislings bobestyrer om hvorvidt Riksarkivet ville overta dokumenter og brev. Vi har nå gjennomgått arkivene våre fra 1945 og ut i 1960-årene for å

finne et slikt brev, men vi har ikke funnet denne korrespondansen. Dermed stiller jeg meg skeptisk til at et slikt brev eksisterer eller blitt en slik henvendelse er gjort, sier riksarkivar John Herstad til Aftenposten.

Ansatte i Riksarkivet har de siste dagene gjennomgått arkivene på bakgrunn av at advokat Odd Syse hevder at han er blitt fortalt at det i årene etter krigen er gjort en slik henvendelse fra advokatkontoret til Harald Sverdrup-Thygeson til Riksarkivet. Både riksarkivaren og overbibliotekar Bendik Rugaas er overrasket over at det nå igjen dukker opp nye gjenstander fra Quisling i Nedre Slottsgate 3.

— Jeg mener at vi nå bør få en skikkelig gjennomgang av hele gården i Nedre Slottsgate, sier Herstad.

avslått en invitasjon fra sistregimet i Nicaragua til å være tilstede med en observatør ved valget 4. november, opplyser utenriksministerens personlige sekretær Hans Chr. Erlandsen til Aftenposten.

Den norske ambassadør i Mexico, Jan Arvesen, som er sideakkreditert i Nicaragua, kommer til å oppholde seg i landet for å rapportere hjem til Utenriksdepartementet om valget, men altså uten offisiell observatørstatus.

Dette er samme ordning som Norge benyttet ved valget i El Salvador tidligere år. Da avslod den norske regjering en invitasjon fra den salvadoranske regjering til å sende en offisiell observatør, men Arvesen var på besøk i landet i egenskap av ambassadør.

Den norske regjering mener såvidt Aftenposten forstår at den har forsøkt å bidra til å gjøre det forestående valget fritt og demokratisk. Ett ledd i disse bidragene er den papirhjelp regjeringen sendte med fredsskipet. Papiret skulle brukes blant annet til trykking av stemmesedler og annet valgmaterieil, og for å sikre avisene nok papir før valget.

Kort før fredsskipets ankomst uttrykte statsministrene Willoch og Palme i et felles budskap til regjeringen i Nicaragua håp om at valget ville finne sted i fred og frihet. De fremholdt at det ville være av avgjørende betydning at alle politiske partier kunne få fremmet sine synspunkter, og minnet om at Nicaragua hadde varslet opphevelse av unntakstilstanden innen kort tid.

Budskapet ble overlevert av ambassadør Arvesen til juntelederen Daniel Ortega, som lovet at Nicaragua ville treffe de nødvendige tiltak for å sikre at alle partier som ønsket det, får delta i valget. Senere har det vist seg at de norsk-svenske forhåpningene bare delvis er etterkommet.

Thorvald Stoltenberg, som skal være Den sosialistiske internasjonales observatør ved valget i Nicaragua, legger senere denne måneden ut på en første orienteringsreise i forbindelse med oppdraget. Han skal da ikke bare besøke Nicaragua, men skal som ledd i oppdraget først ha en samtale med den spanske statsminister og sosialistleder Felipe González i Madrid. I Caracas i Venezuela skal Stoltenberg møte den sosialdemokratiske lederen og tidligere presidenten Carlos Pérez. Både González og Pérez er innen Den sosialistiske internasjonale sterkt opptatt av utviklingen i Nicaragua, og begge er

blemet sentralt i tredje verden

tilstander i den tredje verden kontra den utviklede.

Christian Science Monitors tredje verden-korrespondent, David Willis, oppsummerte Mexico-konferansen og dens befolkningsseminar for mediarepresentanter slik:

— Etter å ha sett i skole hos

overskygge det vesentlige, nemlig tiltak som kan begrense den skremmende befolkningsveksten. Til gjengjeld ble befolkningskonferansen omtalt som en stor begivenhet og takket være dr. Salas ubyråkratiske teknikker fikk han likevel sam-

Mobil får kontroll over milliardandel på Troll

FLEMMING DAHL

Det amerikanske oljeselskapet Mobil har sikret seg kontroll over

Troll-engasjement overdras til Mobil.

Den delen av Troll hvor Mobil er kommet inn, ventes å kunne bli satt i produksjon i midten av 1990-årene. Inntektene fra produksjonen ventes derfor å for-

start. Disse bestemmelsene gir Statoil, det norske statsselskapet, anledning til å overta den ene halvparten av andelen.

Troll er et særdeles interessant felt i Mobils og andres sø-